

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Modern nyelvészet és anyanyelvoktatás

Egyetemi tanév 2025–2026

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet	Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszék
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom
1.7. Képzési forma	Nappali tagozatos képzés

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Modern nyelvészet és anyanyelvoktatás				A tantárgy kódja		LMM1209	
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Dr. Kádár Edith						
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. Kádár Edith						
2.4. Tanulmányi év	I.	2.5. Félév	2	2.6. Értékelés módja		K	2.7. Tantárgy típusa		DA, VÁ

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium	2
3.4 A tantervben szereplő összóraszám	42	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					50
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					15
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					67
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					6
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszama					140
3.8. A félév összóraszama					182
3.9. Kreditszám					7

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• LLM4124/ LLM4221: Szintaxis I., szövegtan/ LLM4024: Szintaxis I.
4.2 Kompetenciabeli	• Szintetizálási képesség, a nyelvtudomány területén való elméleti jártasság • Szakszöveg írásában való elemi gyakorlat

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	előadásterem, tábla, vetítő, laptop
--	-------------------------------------

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> szemináriumi terem mozgatható asztalokkal-székekkel, tábla, vetítő szemináriumi műhelymunkálatokban való aktív, heti részvétel kötelező (szinkron vagy aszinkron formában), amely magában foglalja a taneszközök naplózását, a kollégák által fejlesztett modulok kritikus olvasását, kommentelését, a kurzus általános bibliográfiájából kijelölt tételek elolvasását, valamint a saját fejlesztett anyagrészek bemutatását. Az értékelés feltétele a vállalt kötelezettségek teljesítése. A szemináriumok 30%-áról lehet hiányozni.
---	--

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai/kulcs-kompetenciák	<p>C3.2 Egy szakmai projekt kidolgozása a mai magyar nyelv és általánosan nyelvészeti témában a szinkron és a diakrón vizsgálat elveire alapozva.</p> <p>C3.2 Bármely szóbeli vagy írásbeli megnyilatkozás elemzése; az elméleti tudás gyakorlatba ültetése (az anyanyelv tanítása, a verbális kommunikáció megfigyelése és fejlesztése).</p> <p>C3.2 A nyelvészeti leírások vitatott kérdéseinek/problémáinak felismerése, az információforrások összehasonlítása és rangsorolása.</p>
Tranzverzális kompetenciák	<p>CT1 A nyelv és irodalom szakterület szempontjainak használata figyelembe véve a szakmai etikát.</p> <p>CT2 Kapcsolatteremtés csoportban; interperszonális kommunikáció és szerepvállalás.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A kurzus célja a nyelvtudomány (azon belül is elsősorban a nyelvleírás) és az anyanyelvoktatás közötti igen sokrétű és összetett kapcsolat körüljárása. Az alapkérdések egyike, hogy a nyelvtudomány mit milyen módon kínál az anyanyelvoktatásnak, és e kínálat hogyan építhető be az oktatásba egy olyan helyzetben, amelyben az ismeretközpontú nyelvtanítást a képességekönközpontú nyelvi nevelésnek kell(ene) felváltania, de ehhez taneszközök nem állnak rendelkezésre.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzése	A hallgatók tájékozódási pontokat, fogódzókat kapnak a szaktudományos ismereteknek (l. lingvisztikai részdiszciplínák) és a nyelvészeti kutatások módszertanának a tanulásszervezési eljárások és tanítási módszerek széles skálájával való összekapcsolására, valamint az alapvető szakirodalmi források tekintetében. A félév eredményeként egy koherens tananyagmodul közös fejlesztése a cél a csoport által választott témakör(ök)ben, valamint az anyanyelvi nevelés funkcionális személettű, a szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterületre fókuszáló közoktatási tantervei szaktudományos hátterének megértése.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
-------------	----------------------	--------------

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

1. előadás: A tantárgy tartalmának és a tantárgy teljesítési feltételeinek rövid ismertetése. Bevezető beszélgetés.	előadás, ismertetés, diszkusszió, problémaközpontúság, frontális munka – dialogikus módszer, elmélet és applikáció konfrontálása	
2 előadás: Konstruktivista pedagógia és tudásépítés		
3. előadás: A tanári tudás komponensei		
4. előadás: Életkori sajátosságok és oktatható modell		
5. előadás: Egy feladat tervezésének lépései		
6. előadás: Mitől lesz egy tananyag romániai magyar gyerekekre szabott? Kétnyelvűség, kontrasztivitás, szórvány–tömb differenciálás, regionális nyelvváltozatok.		
7. előadás: A magyar nyelv és irodalom tantárgy helyzete: oktatásszabályozási dokumentumok, tankönyvek, kimeneti követelmények és vizsgák		
Könyvészet I. a szemináriumok után		
8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. szeminárium: A tudásépítés lehetőségei és zsákutcai: olvasószeminárium	adatgyűjtés, műhelymegbeszélés, vita, elmélet és applikáció konfrontálása, problémaközpontúság, dialogikus módszer, kooperatív csoportmunka, egyéni munka, bemutató	
2. szeminárium: Ismeretközpontú nyelvtanítás és képességekcentrált nyelvi nevelés		
3. szeminárium: A naplózott anyagrész adott szempontok szerint való megbeszélése		
4. szeminárium: A naplózott anyagrész adott szempontok szerint való megbeszélése		
5. szeminárium: Fogalom, terminus: a zászlóalj-modell		
6. szeminárium: Az érdeklődés fontosságáról a tanulási folyamatban		
7. szeminárium: A többféle megoldási lehetőséget kínáló feladatok fontosságáról a tanulási folyamatban		
8. szeminárium: Az intuíció, ötletelés fontosságáról a tanulási folyamatban		
9. szeminárium: Az analogikus gondolkodás és a kísérletezgetés fontosságáról a tanulási folyamatban		
10. szeminárium: A elkészült csoportos feladatok megbeszélése		
11. szeminárium: A elkészült egyéni feladatok megbeszélése		
12. szeminárium: Közös projekt: szinopszis		
13. szeminárium: Részfeladatokra bontás, szakirodalmi alapozás		
14. szeminárium: Tananyag-fejlesztés: az elkészült modulrész(ek) megvitatása		

Bibliografie

• kötelező:

- Kádár Edit (szerk.): *Feladatbank anyanyelvi tanórák tervezéséhez az V–VIII. osztályban*. 1. kötet. Ábel kiadó, Kolozsvár, 2017.
- Kádár Edit (szerk.): *Feladatbank anyanyelvi tanórák tervezéséhez az V–VIII. osztályban*. 2. kötet. Ábel kiadó, Kolozsvár, 2018.
- Magyar nyelv és irodalom tanterv (V–VIII. osztály) http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/2017-progr/10-Lb_magh_mat_versiunea-magh.pdf
- Tamás Adél és munkatársai: *Magyar nyelv és irodalom*. V. osztály, Kreatív/Norand, Marosvásárhely, 2017. <https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20V-a/Limba%20si%20literatura%20materna%20maghiara/Norand/A438.pdf> + <https://www.kreativkiado.ro/tk5/HU1/content/index.html#p-1> (digitális verzió)
- Tamás Adél és munkatársai: *Magyar nyelv és irodalom*. VII. osztály. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2020. <http://hunlang.lett.ubbcluj.ro/data/tankonyv/Magyar nyelv es irodalom VIIosztaly web.pdf>

• ajánlott:

- Beregszászi Anikó: *A lehetetlent lehetni*. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2012. http://real.mtak.hu/23323/1/BA_B5_proba.pdf
- Kálmán László–Molnár Cecília: *A nyelvi nevelés módszertana*. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., 2009. http://omai.hu/documents/10179/1314726/05_Nyelvtan.pdf
- Kádár Edit: *A magyar nyelv tantárgy tartalma és oktatása a romániai oktatásszabályozási keretben*. Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, Kolozsvár, 2016. <http://ispmn.gov.ro/uploads/WP%2062%2026-09.pdf>
- Pethőné Nagy Csilla: *Módszertani kézikönyv – Befogadasközpontú és kompetenciafejlesztő irodalomtanítás a gimnáziumok és szakközépiskolák 9–12. évfolyamában*, Korona Kiadó, 2005. http://ofi.hu/sites/default/files/attachments/modszertani_kezikonyv_001-372.pdf
- Sulinova oktatási programcsomag (1–12. osztály). <https://magyartanarok.wordpress.com/taneszkozok/>
- Tamás Adél és munkatársai: *Magyar nyelv és irodalom*. VI. osztály. Editura Didactică și Pedagogică, București, 2018. <https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20VI-a/Limba%20si%20literatura%20materna%20maghiara/EDP2/A580.pdf>

9. A szakmai területek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvadásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a megyei tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési szempontok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	–a globális problémát (és rendszerbeli) összefüggések átlátásának képessége – módszertani, elméleti és terminológiai ismeretek alapossága – következetes, logikus gondolkodásmód – kreativitás	az új taneszközök naplózását minősítjük, a félév során fejlesztett egyéni feladatokat és csoportos feladatokat, valamint a többiek anyagaihoz való hozzájárulást	30%
10.5 Szeminárium			20%
			20%
			10%

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

	- a létrehozott modell oktathatósága	és az órai aktivitást	20%
--	---	-----------------------	-----

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- A hallgató biztonságos tájékozódása a tárgyalt problémákban, az elméleti háttér, szakirodalom ismerete, globális problémalátás a fejlesztett taneszközök vonatkozásában.
- Alapvető módszertani ismeretek és adekvát alkalmazásuk a fejlesztett modulban
- A szakterminológia megfelelő használata.

Átmenő jegyet csak akkor lehet szerezni, ha a jegy minden komponenséből eléri a hallgató az ötöst.

A plágium automatikusan 4-es végjegyet von maga után.

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)

--	--

A kitöltés időpontja

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2025. 01.26.

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató:

2025. 01. 29.

Bereș Alina

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása